

Dokumentacja złożona do konkursu na kuratorski projekt wystawy w
Pawilonie Polskim na 57 Międzynarodowej Wystawie Sztuki w
Wenecji 2017.

Artyści: Jos De Gruyter & Harald Thys

Tytuł: White Suprematism / Biała supremacja

Kurator: Martin Germann

KONCEPCJA WYSTAWY W PAWILONIE POLSKIM

NA 57 MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE SZTUKI W WENECJI W 2017 ROKU

Pejzaż z tysiącem białych elementów ze stalowego płaskownika – od 2 do 110 mm grubości, od 6 do 240 cm wysokości, ważących co najmniej 140 kg, w rozmaitych wariacjach, pokrytych jedynie rysowanymi ręcznie, anonimowymi twarzami – całkowicie wypełniającymi budynek Polskiego Pawilonu na Giardini. Stojącymi, siedzącymi, klęczącymi – zwróconymi do siebie niczym zeszytniali akrobaci, w grupach, pojedynczo. Wzrok białych elementów jest równie niemy, co zbliżenia twarzy w filmach video, albo nawet twarze „mieszkańców Pompei”, skamieniałe na maskę. Do niektórych elementów dołączono narzędzia pomiarowe, które mają sugerować normatywność, podobnie jak sześć standardowych rozmiarów części metalowych użytych do stworzenia tych elementów.

Po wejściu do przestrzeni wyścielonej jasnoszarym dywanem i oświetlonej równym, bladym, białym światłem, odwiedzający czują się zarówno osaczeni, jak i objęci. Rysunki na ścianach powtarzają symetryczne kształty elementów, wzmacniając groteskową, tępą atmosferę tego przestrzennego obrazu. Białe postacie zaludniające budynek nieporadnie odgrywają swoją utopijną fizyczność, odbywają masowy rytuał, mający zademonstrować ich zwycięstwo nad prawami fizyki, supremację sfabrykowanych ciał, technologii i dusz. Są one dziecinne, dysfunkcyjne i pasywno-agresywne. Ich wielość wywołuje oschły, duszny stan umysłowy pilnego zastoju, jaki przenika życie codzienne i odbija się echem trudnych historii niewidzialnej kontroli, przeszłej i obecnej, lokalnej i globalnej. Zawsze, przy każdej realizacji projektu, prezentowane od nowa, tym razem owe elementy zostaną wytworzone w Polsce przez Polskich hutników.

Poprzez fuzję różnorodnych opozycji – modularności i ekspresywności, suprematyzmu i art brut, utopii i dystopii, mężczyzny i kobiety – białe elementy De Gruytera & Thyasa żenią ze sobą nieprzystające porządki. Odzwierciedlają i przeinaczają historię sztuki w takim samym sposób jak idea humanizmu. Ich białe elementy są zarazem wysoce uogólnione i niezwykle intymne, i można je – co powinno zostać podkreślone jako ich najistotniejsza cecha w tym jawnie narodowym kontekście – adaptować do każdej [sic!] okoliczności kulturowej lub ekonomicznej, zarówno w ich sposobie realizacji (przez lokalnych hutników), jak i prezentacji site-specific.

Wystawienie po raz pierwszy tego projektu w kontekście narodowym będzie czymś więcej niż tylko wymianą pomiędzy Pawilonami narodowymi (jak w niedawno zaistniałym przypadku Francji i Niemiec). Ten historyczny gest przekroczenia sprawia, że wystawa idealnie pasuje do Pawilonu Polskiego na weneckim Biennale, nie tylko z racji jej humorystycznego, ale zdecydowanego podważania reakcyjnych, tożsamościowych ruchów, ponownie podnoszących głowę w wielu częściach Europy, kiedy nic nie jest ważniejsze niż spoglądanie w oczy i szacunek dla Innego/ej/yh.

SCENARIUSZ WYSTAWY W PAWILONIE POLSKIM

NA 57 MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE SZTUKI W WENECJI W 2017 ROKU

„Biały suprematyzm”, wystawa Josa de Gruytera & Haralda Thysa w Pawilonie Polskim, może być uznana za fiksję w ich działalności artystycznej. Jest ona mocnym, niemy, a zarazem intensywnym obrazem przestrzennym, który obejmuje publiczność w takim samym stopniu jak ją otacza, a nawet osacza. Odnosi się do kwestii społecznych i ekonomicznych, zarówno w warunkach lokalnych, jak i globalnych. De Gruyter & Thys nie pokazują tej pracy po raz pierwszy, starając się raczej podważyć swoją własną ekonomię produkcji, wytwarzając coraz więcej i więcej tych elementów, a przez to uwolnić swoją praktykę artystyczną od przymusu innowacji dzięki opóźnieniu i powtarzaniu.

Przyjmując rolę architektów i planistów, Jos de Gruyter & Harald Thys rozpisują choreografię procesu produkcji, sprawując opiekę nad złożoną maszyną i siecią relacji, jaką rozpięli dla realizacji projektu – pracą wielu ludzi pośredniczących pomiędzy artystami a przedstawicielami polskiego hutnictwa, aby stworzyć coś, czego żaden z uczestników projektu nigdy wcześniej nie robił, a co następnie będzie przedstawiało cechy indywidualne.

„Białe elementy” żenią ze sobą odrębne porządki, co wytwarza dzieło zarazem niezwykle generyczne, jak i intymne. Jest to praca, którą ma zdolność adaptowania się do okoliczności wystawowych, ponieważ jej tematem jest rodzaj ludzki jako taki, w świetle wszelkich ukrytych i jawnych sił działający na współczesne podmioty. Te cecha wystawy czyni ją idealnym rozwiązaniem dla Pawilonu Polskiego, szczególnie że polska sztuka współczesna ostatnich piętnastu lat przejawiała skłonność do białego, gładkiego estetyzmu – odpowiadającego powstawaniu nowej klasy średniej. Podważając wzajemnie: widowisko i sztukę konceptualną, teatr i antyteatr, generyczne i organiczne, jednostkowe i kolektywne, globalne i lokalne, męzczyzną oraz kobietę, Jos De Gruyter & Harald Thys tworzą zabawne i zagadkowe panoramy niepokoju. Ich przestrzenne obrazy, klucząc w niejasnym polu między dystopią a utopią, są w efekcie zdolne do absorpcji wszelkich konotacji politycznych i społecznych – dzięki czemu artykułują nieustanną potrzebę wolności w sztuce przez odrzucenie wyższości narodowej czy tożsamościowej.

ARTYŚCI

Jos de Gruyter (ur. 1965) i Harald Thys (ur. 1966) są belgijskimi artystami mieszkającymi i pracującymi w Brukseli. Spotkali się jako studenci wydziału sztuki wideo LUCA School of Arts w Brukseli. Jakkolwiek Polska rozumiana jako naród nie gra w założeniu żadnej roli w proponowanym projekcie, kraj ten i jego projekcje były tematami ich twórczości.

„Wspólna praca belgijskich artystów, Haralda Thysa i Josa de Gruytera, zakorzeniona jest w ludowej, tragikomicznej wrażliwości przekutej w dramaturgię eksperymentalną. Ich fotografie i prace wideo wykorzystują proste, symboliczne układy, takie jak paradygmatyczne przestrzenie domu, pola bitwy, przedmieścia czy świetlice. W swoich realizacjach obsadzają tę samą kompanię aktorów-amatorów oraz szeroki wachlarz wymyślonych albo zapożyczonych

postaci, od lalek, manekinów i pluszowych zwierzątek po prowizoryczne roboty i porzucone zabawki. Ich postaci nieustannie testują dynamikę władzy i emocjonalnego uwikłania, tworząc światy podobne naszym, ale bardziej skoncentrowane,

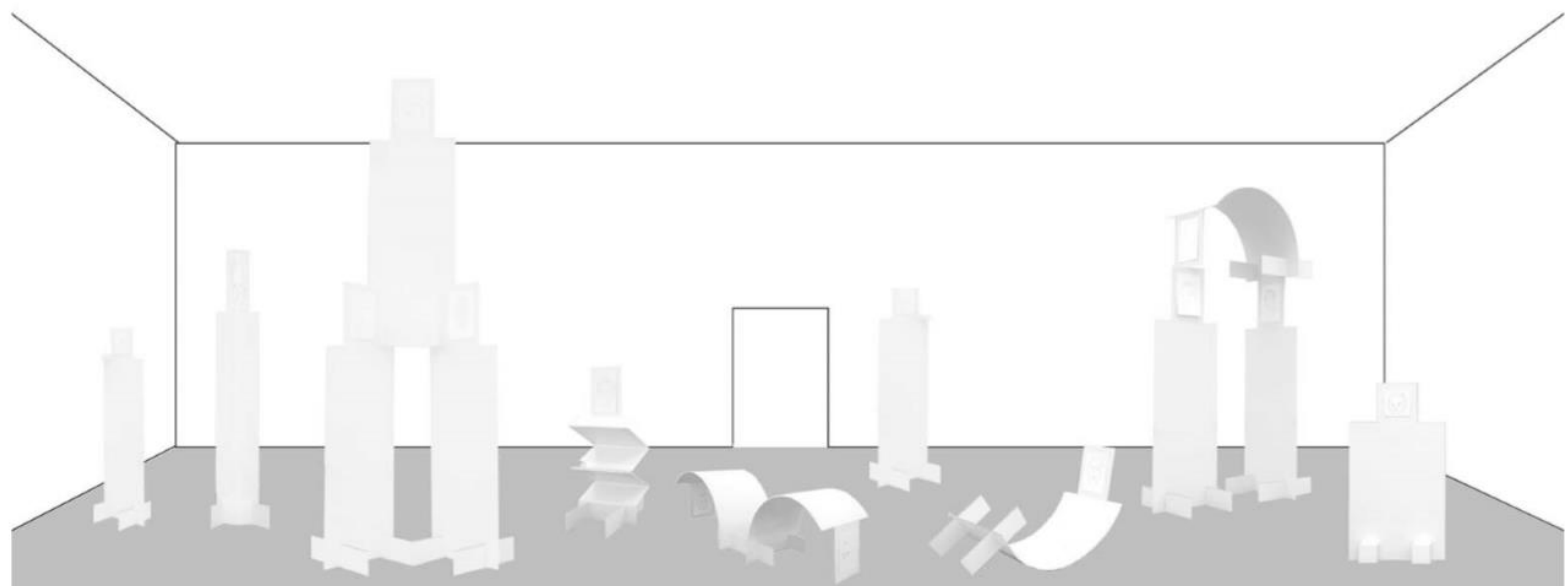
dziwaczne i mroczne. Artyści poszukują dróg do spotkania z podmiotami marginalnymi, ubezwłasnowolnionymi, zagubionymi i wyobcowanymi bez osadzania ich w socjologicznej kategorii „innych”. W ten sposób, zwłaszcza dzięki ich nowatorskiemu zastosowaniu makabreski, Thys i de Gruyter poszerzają zakres refleksji nad zachowaniami wytwarzanymi społecznie.” Monika Szewczyk

Prace De Gruytera & Thysa były ostatnio prezentowane w wielu instytucjach na całym świecie m.in. na wystawach indywidualnych w CAC Vilnius (2016), CCA Wattis Institute for Contemporary Arts w San Francisco (2015), MoMa PS1 w Nowym Jorku (2015), Raven Row w Londynie (2015), wiedeńskiej Kunsthalle (2014), M HKA w Antwerpii (2013) oraz Mu.Zee w belgijskiej Ostendzie (2012), jak również w ramach weneckiego (2013) i berlińskiego (2008) Biennale. W latach 2016-17 planowane są ich wystawy m.in. w Portikus we Frankfurcie i w monachijskim Kunstverein.

SCENARIUSZ WYSTAWY

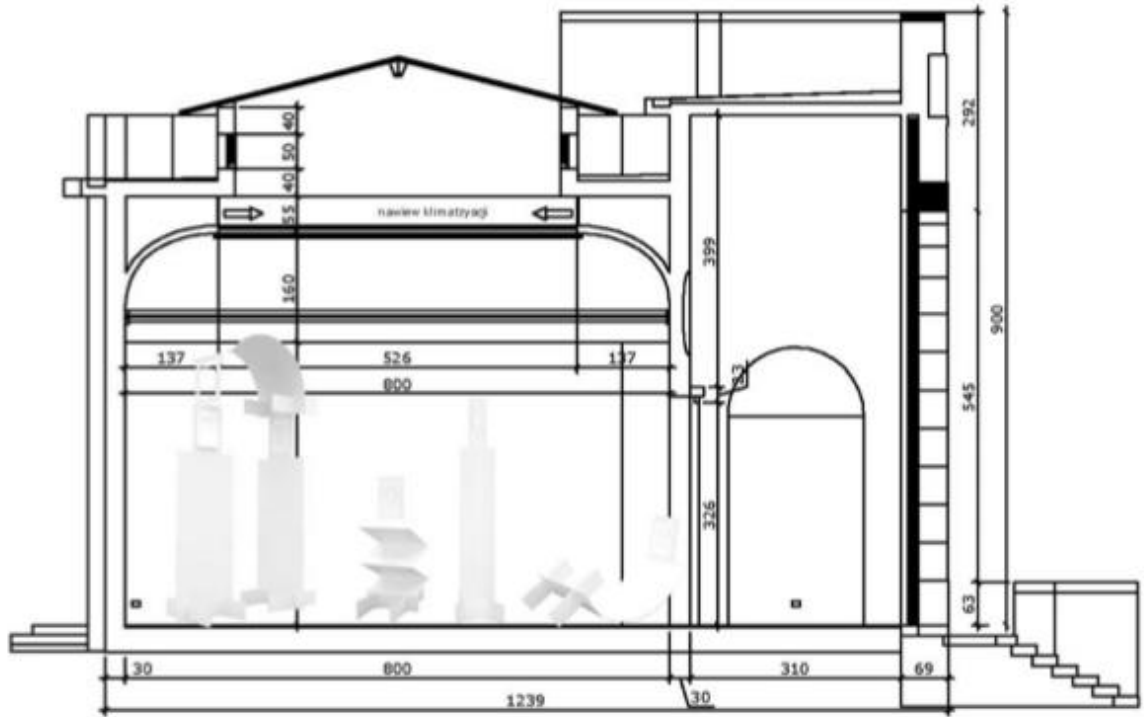
WHITE ELEMENTS FOR THE POLISH PAVILION

BIAŁE ELEMENTY
W PAWILONIE POLSKIM

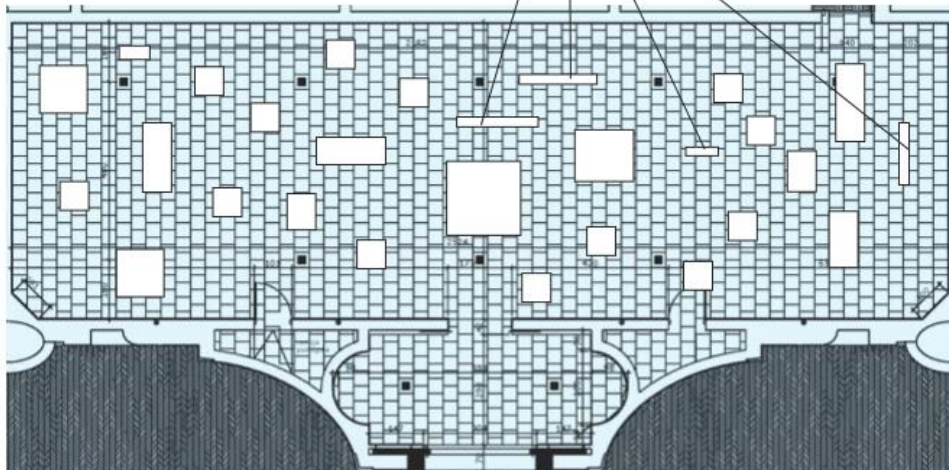
LIGHT GREY CARPET
NATURAL LIGHT FROM THE CEILING

JASNOSZARA WYKŁADZINA
NATURALNE ŚWIATŁO Z SUFITU

POSTUMENTY NA MNIEJSZE BIAŁE ELEMENTY

PLINTS WITH SMALLER WHITE ELEMENTS

24 INDIVIDUAL OR COUPLES OF WHITE ELEMENTS ON THE FLOOR

24 POJEDYNCZE LUB PARY BIAŁYCH ELEMENTÓW NA PODŁODZE